

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Hradec Králové

Inspekční zpráva

Mateřská škola Ostružno

Adresa: Ostružno 5, 506 01 Jičín

Identifikátor zařízení: 600 092 011

Termín konání orientační inspekce: 18. a 20. dubna 2001

Čj.	085 216/01-1075
Signatura	oi2au107

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřskou školu s jednou třídou zřizuje obec Ostružno. V současné době je zde zapsáno 21 dětí ve věku od dvou a půl do sedmi let, z toho jsou tři děti po odkladu školní docházky (dále jen OŠD) a dvě děti s docházkou nepravidelnou. Děti svázejí učitelky a rodiče z několika sousedních obcí - Ohavče, Horního Lochova, Prachova, Vokšic, Hlásné Lhoty i Jičina. Mateřská škola je určitým centrem obce, je umístěna v prostorné budově, původně postavené pro účely základní školy, nyní společně s Obecním úřadem a jedním obecním bytem. Ze zachované kroniky, která má již historickou hodnotu, je patrné, jakým způsobem přistupovali představitelé sousedících obcí ke zřízení základní a poté i mateřské školy již v roce 1945. Svou činnost škola zahájila po tříletých společných přípravách v roce 1948.

Hlavním cílem vedení mateřské školy je zajistit dětem prostředí, ve kterém se budou cítit bezpečně, příjemně a kde najdou citové zázemí i dostatek podnětů pro svůj rozvoj. Vzhledem k menšímu počtu docházejících dětí mají učitelky možnost věnovat zvýšenou péči dětem se specifickými potřebami - dětem mladším tří let, dětem nadaným i ze znevýhodněného prostředí. Orientační inspekce byla první svého druhu v posledních deseti letech a byla zaměřena na zhodnocení podmínek a kvality výchovně vzdělávací činnosti školy a na dílčí zhodnocení řídicí práce.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Materiálně technické a personální podmínky

Pro děti jsou prostory v budově mateřské školy řešeny optimálně, využívají část přízemí i prvního patra. Celá budova je udržovaná v čistotě, vytápěná akumulací kamny a má přiměřené světelné podmínky. Hlavní jídlo i svačiny jsou dětem podávány v kulturním prostředí stálé jídelny sousedící s kuchyní. Na spaní jsou rozkládána lehátka v herní části poměrně prostorné třídy. Nábytek vyhovuje antropometrickým požadavkům, skříně i další zařízení je starší, částečně opotřebované, avšak postačující. Hry, hračky a pomůcky pro vzdělávací práci jsou zajištěny, průběžně doplňovány podle finančních možností a v současné době vyhovují potřebám školy. Útulnost herny doplňují měkké plyšové hračky, paravány s maňásky, herní koutky a dostatek kreativních předmětů - například dřevěných kostek. Prostor by více zpříjemnil celoplošný koberec, pokryta je pouze malá část v herně. Ve třídě mají děti vystavené své výtvarné práce i výrobky, které zdobí také šatnu a vstupní chodbu.

K budově přiléhá školní zahrada, udržovaná a vybavená pro rekreační a herní aktivity dětí. Pravidelné využívání okolí mateřské školy, blízkého lesa, rybníků a krásné přírody k pobytu venku dětem zprostředkovává hlubší poznatky o životním prostředí a přírodě.

Snižující se počet dětí má za následek, že v současné době působí na škole pouze tři pracovnice. Ředitelka školy, učitelka (obě s odpovídajícím středoškolským vzděláním) a v jedné osobě kuchařka i školnice. Pedagogická oblast je zajištěna velmi dobře.

Materiální podmínky jsou celkově průměrné, personální zajištění je v současné době na velmi dobré úrovni.

Řízené a spontánní činnosti

Výchovně vzdělávací práci plánují učitelky v týdenních námětových celcích, úkoly vybírají z časově tematických plánů, vlastní provedení vychází z jejich zkušeností (mají 21 a 13 let pedagogické praxe). Dlouhodobé záměry jsou stanoveny v ročním plánu školy rámcově v šesti oblastech, metody a formy jsou klasické, zažité, novější pedagogické trendy nebyly v průběhu inspekce pozorovány.

V rozvrhu denních činností se střídají řízené a spontánní aktivity, problematickým se jeví zařazování cvičení po svačině i když s určitým časovým odstupem. Dětem starším a s OŠD je věnována zvýšená individuální péče, při které učitelky vycházejí z pedagogické diagnostiky. Individuální plány jsou zpracovány pro děti s OŠD, odrážejí charakteristiku a deficitní oblast, nestanovují však konkrétní návrh dalšího postupu a hodnocení úspěšnosti individuální péče. Děti s problémy rozvoje řeči a komunikativních dovedností vyžadují zvýšenou péči, podloženou záměrnými metodami. K těmto (a podobným) problémům zcela schází současná odborná literatura, k dispozici jsou pouze starší a staré metodické materiály.

Volná hra

Pro spontánní hru jsou ve škole velmi dobré podmínky. Volně přístupné hry a hračky jsou motivujícím prvkem, podnětná je nabídka individuálních či skupinových činností připravených učitelkou. Mezi těmito činnostmi si mohou děti zcela svobodně volit.

Ve sledované dny spolu děti spolupracovaly, navzájem se učily řešit situace v sociální oblasti. Záměrným působením učitelky byly vedeny k samostatnému řešení, toleranci a ohleduplnosti k sobě navzájem a především k mladším dětem. Přejechy mezi činnostmi byly pozvolné, při úklidu využívaly učitelky hrové situace k nenásilnému ukončení. Spontánní hry mají své místo také odpoledne, děti (nyní i později příchozí) tak mají možnost vlastní seberealizace, dokončení zvolených her a dochází k vnitřnímu uspokojení potřeby vlastní volby činností. Pitný režim je zajištěn jak v dopoledních, tak i v odpoledních hodinách a děti jej plně využívají.

Pohybové činnosti

Pro pohybové činnosti jsou ve škole dobré prostorové podmínky, učitelky využívaly ke cvičení hernu, různé náčiní i hudební nástroj. Cvičení s hudebním doprovodem učitelky bylo rytmické, dobře dětmi prožité. Děti měly dobré návyky, cvičily s chutí, učitelky jim byly velmi dobrým vzorem. Při cvičení k dobré náladě přispívalo humorné řešení nenadálých situací. V této smíšené skupině děti učitelky zařazovaly jak cviky s motivací, tak říkadla s pohybem, taneční i pohybové hry. V tělesné výchově zařazená překážková dráha rozvíjela obratnost, orientaci i koordinaci pohybů, častější prostoje však snížily efektivitu cvičení.

Výtvarné činnosti

Výtvarné činnosti byly zařazeny průběžně, motivace k výzdobě školy jarními květinami děti podnítila k pečlivé a s radostí prožité práci. Metodicky navazovala aktivita na již dříve získané dovednosti, děti zvládaly kombinování barev i techniku malování štětcem. Všechny práce jsou následně umístěny na nástěnce (rodiče přicházejí až do třídy a mohou tak průběžně sledovat výtvarné projevy svých dětí). Děti byly aktivní, na přání vystříhovaly jednodušší i složitější tvary květin. V přechodových částech učitelka zařazovala společně recitovaná říkadla i jarní básně, její verbální projev byl poměrně dominantní.

Hudební činnosti

Ředitelka školy je velmi dobrá hudebnice a její pěvecké schopnosti jsou předpokladem hudebního rozvoje dětí. Hudebními činnostmi prolínaly další výchovné složky - podpůrná cvičení k rozvoji řeči, pohybové části i posilování mravních a sociálních schopností. Zvolená motivace provázala části rytmické, pěvecké i doprovodné v jeden kontinuální celek, děti velmi dobře reagovaly na předehru a samostatně také zvládaly doprovod na rytmické nástroje. Pěvecké dovednosti dětí byly velmi dobré. Negativem byl nekoordinovaný začátek společné činnosti při kterém děti nevěděly, jak mají zaujmout správné místo v prostoru, organizace nebyla důsledně promyšlená.

Při všech činnostech učitelky průběžně hodnotily snahu dětí, podporovaly jejich aktivitu pochvalou, individuálním přístupem k dětem hyperaktivním, pasivním a mladším.

Plánování a použité metody při společných řízených činnostech jsou na průměrné úrovni, průběžné plnění úkolů bylo hodnoceno velmi dobře, spontánní volné hry uspokojily dětskou potřebu seberealizace a měly vysokou úroveň. Psychohygienické podmínky, motivace, vzájemná komunikace a interakce učitelek a dětí byly velmi dobré.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Celkově má výchovně-vzdělávací proces velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků, kontrolní mechanismy

Ředitelka školy byla jmenována do funkce k 1. 9. 1988, konkurz na této mateřské škole vypsán nebyl. Současně vykonává funkci vedoucí školní jídelny na základě pracovní smlouvy od 1.1. 1992.

Při plánování vychází z podrobné analýzy uplynulého školního roku a konkrétních aktuálních podmínek školy. V hlavních úkolech školy je prioritní oblast seznamování pedagogů s novými trendy ve výchově a jejich následná aplikace do praxe; tento záměr je třeba zařadit i do příštího školního roku a sledovat průběžně jeho plnění. Výchovnou práci doplňuje další nabídka školy - divadelní představení v Jičíně, dříve i plavecký výcvik.

Děti jsou do mateřské školy svázeny a odpoledne opět odjíždějí převážně autobusem v doprovodu učitelek. Tato doba je započítávána do přímé práce u dětí. Potřebným se jeví nově řešit organizaci příchodu a odchodu dětí tak, aby nebyla na úkor efektivního překrývání obou učitelek při náročných činnostech či individuální práce s dětmi po OŠD a dětmi před nástupem do první třídy (zajištění klidové činnosti při respektování diferencované potřeby spánku).

Rodiče jsou informováni o svých dětech při společných besídkách, vzájemný kontakt je poměrně omezen na krátká setkání u autobusu.

Vzhledem k velikosti školy a počtu pracovníků je organizování záležitostí osobní aktivity všech tří pracovnic a jejich schopnosti kooperace. Chod školy je bezproblémový, ředitelka velmi dobře spolupracuje se starostou obce, který vychází požadavkům školy vstříc, podle možností pečuje o budovu, vybavení i úpravu okolí školy. Tato údržba je poměrně náročná. I do budoucna společně plánují malování kuchyně a umývárny, výměnu okapů apod. Do těchto

plánů je nutno zahrnout nákup odborné literatury, která se týká různých výchovných oblastí (například publikace z nakladatelství Portál).

Kontrolní činnost ředitelky je založena na každodenním kontaktu, nevede žádné písemné záznamy, také kritéria pro ohodnocení pracovníků jsou dána velikostí školy a finančním rozpočtem.

Další vzdělávání učitelek je v současné době dobré, obě využívají nabídky Pedagogického centra v Hradci Králové, ředitelka je průběžně proškolená svým zaměstnavatelem v oblasti PO, BOZP a nyní i k novým pedagogickým dokumentům.

Povinnou dokumentaci vede ředitelka na předepsaných tiskopisech a v souladu s § 45b odst. 1 zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Rozhodnutí o přijetí vydává na základě přihlášky oproti podpisu rodičů. V řádu pro rodiče jsou drobné formální nedostatky, které ředitelka školy v průběhu inspekce operativně odstranila.

Rozpočet školy poskytnutý OkÚ na platy byl v době inspekce v jednání. Dle informace ředitelky školy dochází ke snižování počtu přihlášených dětí a se zaměstnavatelem bude třeba projednat organizaci a personální obsazení do dalšího školního roku. Rozpočet na zajištění provozu není ředitelce konkrétně znám, protože budova a její provoz je komplexně propojen se všemi jejími součástmi. Základní provoz je však podle možností obce zajištěn. Z postoje obce a konkrétně ze slov pana starosty je patrné, že má o mateřskou školu zájem i do budoucna.

Hodnocení kvality řízení

Toto malé zařízení vede ředitelka s dlouholetou zkušeností a rutinním přístupem, své zkušenosti uplatňuje v přímém operativním řízení a každodenním kontaktu s ostatními pracovníky školy. Plánování je průměrné, další oblasti řízení zajišťují optimální chod mateřské školy, rozsah a kvalita odpovídá danému typu školy.

Kvalita řízení je celkově velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina ke dni 10. 12. 1993, vydaná Obecním úřadem Ostružno, čj.: 290/92
- Zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení ke dni 1. 1. 2000, čj.: 139/2000
- Statistický výkaz ze dne 4. 10. 2000, čj.: 45/2000
- Roční plán školy na školní rok 2000/2001
- Týdenní rámcové úkoly pro aktuální měsíc
- Vnitřní řád školy pro školní rok 2000/2001
- Přehled výchovné práce pro tento školní rok
- Evidence docházky dětí pro tento školní rok
- Evidenční listy dětí aktuálně docházejících
- Přihlášky do mateřské školy, rozhodnutí o přijetí pro aktuálně docházející děti
- Zprávy pedagogicko psychologické porady, rozhodnutí o OŠD

- Zápisy z pedagogických a provozních porad
- Individuální plány pro děti s OŠD, pedagogická diagnostika
- Pracovní smlouvy a platové výměry pracovníků
- Jmenování ředitelky do funkce k 1. 9. 1988 (bez čj.)
- Náplně práce provozních pracovníků, evidence docházky pracovníků
- Osvědčení o absolvovaných vzdělávacích akcích pedagogů
- Potvrzení o proškolení ředitelky v oblasti BOZP - 11. 11. 1999, PO - 9. 11. 1999
- Návrh rozpočtu školy, předložený OkÚ (bez čj.)
- Kronika školy vedená oficiálně od 31. 8. 1948

ZÁVĚR

Pozitiva:

- Vstřícné, téměř rodinné prostředí mateřské školy.
- Velmi dobré podmínky pro spontánní vyžití dětí.
- Pozitivní vnitřní atmosféra, spolupráce mezi pracovníky školy.
- Zájem obce o existenci mateřské školy do budoucna i při zhoršujících se demografických podmínkách.

Negativa:

- Zastaralá učitelská knihovna, absence současné odborné literatury.

Doporučení škole k další činnosti:

- Zřídit učitelskou knihovnu a vybavit ji kvalitní současnou odbornou literaturou, potřebnou k zajištění odborné péče o děti s OŠD, děti talentované či se specifickými potřebami (logopedickými, somatickými, mentálními...).
- Sledovat současné trendy ve výchově a zařazovat rozmanité metody pedagogické práce (individuální, skupinové činnosti, projektové učení apod.).
- V individuálních plánech a pedagogické diagnostice zpracovávat konkrétní kroky rozvoje a zaznamenávat úspěšnost.
- Při snižujícím se počtu zapsaných dětí jednat se zaměstnavatelem o takových organizačních změnách, které docházejícím dětem zajistí odpovídající odbornou péči po celou dobu pobytu v mateřské škole.

Celkové hodnocení podmínek a průběhu výchovně vzdělávací práce je velmi dobré.

Řízení má velmi dobrou úroveň a odpovídá danému typu školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Bc. Růžena Janatová	R. Janatová v. r.

V Semilech dne 7. května 2001

Datum a podpis ředitelky mateřské školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. 5. 2001

Razítko

Ředitelka mateřské školy	Podpis
Soňa Jiráňková	Soňa Jiráňková v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): OkÚ Jičín	31.5.2001	085 254/1075
Zřizovatel: Obec Ostružno, 506 01 Jičín	31.5.2001	085 255/1075

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	--	nebyly podány

Supervizi provedl Mgr. Pavel Antoš